

Seat No. : _____

MU-123

March-2019

B.A., Sem.-IV

CC-211 : Sociology (Sociology of Family)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) (A) વિકલ્પમાંથી ગમે તે એક સવાલનો ઉત્તર લખો.
(2) (B) વિકલ્પ પ્રત્યેક સવાલમાં ફરજિયાત છે.

1. (A) કુટુંબના સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ સમજાવો. 14

અથવા

ભારતમાં કુટુંબના સમાજશાસ્ત્રના મુખ્ય અભ્યાસો ચર્ચો.

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

(1) મેરેજ એન્ડ ફેમિલી ઈન ઈન્ડિયા અભ્યાસ _____ નો છે.

(a) કે.એમ. કાપડિયા (b) એલિન ડી.રોસ (c) ઈરાવતી કર્વે

(2) “હિન્દુ સામાજિક સંગઠન” અભ્યાસ ગ્રંથ _____ નો છે.

(a) પી.એમ. પ્રભુ (b) રામકૃષ્ણ મુખરજી (c) નીરા દેસાઈ

(3) ભારતીય સમાજમાં સ્ત્રી જીવન અંગેનો અભ્યાસ _____ એ કરેલો છે.

(a) નીરા દેસાઈ (b) લીલા દુબે (c) આઈ.પી. દેસાઈ

(4) સમ આસ્પેક્ટ ઓફ ફેમિલી ઈન મહુવા _____ નો અભ્યાસ છે.

(a) આઈ.પી. દેસાઈ (b) લીલા દુબે (c) નીરા દેસાઈ

2. (A) ભારતીય સંદર્ભમાં કુટુંબનો ખ્યાલ સમજાવો. 14

અથવા

લગ્ન અને સગપણ સંબંધનો ખ્યાલ સમજાવો.

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

(1) વેસ્ટરમોર્કે _____ નો સિદ્ધાંત આપ્યો.

(a) એકસાથી કુટુંબ (b) ઉત્કાંતિવાદ (c) માતૃસત્તાક

(2) ઈઝરાયેલનો વસાહતી સમુદાય _____ નામે ઓળખાય છે.

(a) કિબુટ્સ (b) કબીલા (c) ફૂર

- (3) ક્લાસિકલ થીયરી મુજબ મૂળકુટુંબ _____ હતું.
 (a) પિતૃસત્તાક (b) સંયુક્ત (c) વિભક્ત
- (4) પતિ-પત્ની વચ્ચે _____ સંબંધ છે.
 (a) લગ્ન (b) રક્ત (c) સામાજિક

3. (A) સંયુક્ત કુટુંબના રચનાતંત્રીય પાસાંઓ વર્ણવો. 14

અથવા

કુટુંબમાં પરિવર્તન લાવનાર પરિબલો ચર્ચો.

(B) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો : 3

- (1) ભારતીય કુટુંબ માતૃવંશી છે.
- (2) શહેરોમાંથી ગામડાંમાં સ્થળાંતર એટલે શહેરીકરણ.
- (3) જ્ઞાતિના રિવાજો સ્વપસંદગીના લગ્નને માન્યતા આપે છે.

4. (A) ઘરેલું હિંસાની સમસ્યા સમજાવો. 14

અથવા

છૂટાછેડાના કારણો ચર્ચો.

(B) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો : 3

- (1) છૂટાછેડા લગ્ન સંબંધનો અંત દર્શાવે છે.
- (2) પૃથગ્વાસ પતિ-પત્નીના અલગ નિવાસનો નિર્દેશ કરે છે.
- (3) દહેજપ્રથાનું મુખ્ય કારણ અંતઃલગ્ન પ્રથા છે.

Seat No. : _____

MU-123

March-2019

B.A., Sem.-IV

CC-211 : Sociology (Sociology of Family)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions : (1) Write any one from option (A).
(2) (B) is compulsory.

1. (A) Explain the nature of sociology of family. 14

OR

Discuss the major studies of sociology of family in India.

- (B) Fill in the blanks : 4

- (1) _____ studied marriage and family in India.
(a) K.M. Kapadia (b) Elin D. Ross (c) Irawati Karve
- (2) _____ is the author of study volume 'Hindu Social Organization'.
(a) P.M. Prabhu
(b) Ramkrushna Mukherji
(c) Neera Desai
- (3) _____ has studied the life of women in Indian society.
(a) Neera Desai (b) Leela Dubey (c) I.P. Desai
- (4) _____ studied 'Some aspects of family in Mahua'.
(a) I.P.Desai (b) Leela Dubey (c) Neera Desai

2. (A) Explain the concept of family in the context of India. 14

OR

Explain the marriage and kinship.

- (B) Fill in the blanks : 4

- (1) Westermarck gave the theory of _____.
(a) Monogamy (b) Evolution (c) Matriarchal
- (2) The community living in Israel is called _____.
(a) Kibutz (b) Kabila (c) Kur

- (3) According to classical theory the original family was _____.
(a) Patriarchal (b) Joint (c) Nuclear
- (4) The relations between wife and husband is _____.
(a) Marriage (b) Blood (c) Social

3. (A) Explain the aspects of Joint family structure. **14**

OR

Explain the factors bringing change in family.

(B) State whether **true** or **false** : **3**

- (1) Indian family is Matriarchal.
- (2) Urbanization means migration from urban to rural.
- (3) Customs of the caste approves the marriage of one's own choice.

4. (A) Explain the problems of domestic violence. **14**

OR

Discuss the causes of Divorce.

(B) State whether **true** or **false** : **3**

- (1) Divorce means the end of married life.
 - (2) Separation indicates separate abode of husband and wife.
 - (3) The main cause of Dowry is inter-caste marriages.
-